→ molt més en el temps. Quan Barberà arriba a l'alcaldia, la ciutat disposa d'un festival, la Mostra de València - Cinema del Mediterrani, que donava a conèixer la producció dels països de la Mediterrània. Un festival especialitzat i que situava la ciutat en el seu entorn geogràfic. La irrupció de González Lizondo marca la decadència del certamen, que en l'edició del 1991 s'obri amb una pel·lícula d'Isabel Pantoja i tingué com a clímax una esperpèntica roda de premsa amb el dirigent unionista traduint malament una estupefacta Catherine Deneuve.

Ja sense l'inefable Lizondo, el PP allunyà el festival de la mediterraneïtat i s'acabà així el seu prestigi internacional. Moment que aprofità un festival com el de Montpeller per ocupar el buit mediterrani. A més a més, el nivell artístic també s'ensorrà: quasi sense excepció, les pel·lícules del palmarès no passaran a la posteritat. L'objectiu semblava poder atraure estrelles internacionals, per la via de l'homenatge, i garantir alguna fotografia amb l'alcaldessa. L'any 2011, la Mostra de València, convertida en un festival "d'acció i aventura", tenia com al·licients un cicle sobre James Bond i la visita de Daryl Hannah, una actriu en declivi. Aquell mateix any, Barberà anunciava la suspensió de l'esdeveniment. L'altre festival cinematogràfic de la ciutat, Cinema Jove, produït per la Generalitat, ha tingut una trajectòria molt més coherent.

La cultura a la capital del País Valencià ha tingut molt a veure amb el perfil de les persones que hi ha hagut al capdavant. Barberà, bona lectora d'Azorín, era una persona amb un nivell cultural unidireccional –en castellà– però raonable. Beneyto es vantava en una entrevista que les seues lectures eren el seu diari i una revista de moda. Maria José Alcón, una altra de les regidores de Cultura, tampoc no era un prodigi intel·lectual. Alcón està processada en el *cas Taula* i fou el motiu del dolorós trencament entre el seu marit, Alfonso Grau, i Barberà.

Personatges d'una època que havia fet de la cultura –en castellà– un acte social més de l'agenda política. •

Missatgers acusats

Dirigents conservadors assenyalen els mitjans de comunicació crítics amb el PP com a responsables de la mort de Rita Barberà, però no tenen raó.

Reportatge de ***Miquel Payeras***

"L'heu condemnada a mort", deia a tots els periodistes que l'envoltaven en el pati del Congrés la diputada del PP Celia Villalobos. L'ex-ministre d'Afers Exteriors, José Manuel García Margallo, amic de Rita Barberà, afegia que "va sofrir un linxament per part dels mitjans sense que existís condemna". El portaveu del PP en el Congrés, Rafael Hernando, s'hi sumava: "Els mitjans convertiren Rita en un pim, pam, pum, en l'objectiu sobre el qual colpejar"...

Les televisions privades més de dreta, 13TV i Intereconomia, dedicaren la nit del dia en què morí Barberà a debatre a fons sobre el pretès linxament. Els tertulians, una representació plural que anava des de la dreta radical fins a la més extrema, no paraven de referir-se a la "injustícia" que patí la política valenciana desapareguda, "perseguida" com si es tractés "d'una cacera" per "només 1.000 euros". Una tesi que s'ha pogut sentir i llegir repetida fins al cansament per part d'amics de Barberà. Tanmateix, la famosa ex-batllessa no era investigada per "només" haver fer donació de 1.000 euros al seu partit. Fou imputada pel Tribunal Suprem per un presumpte delicte de blanqueig de capitals. Una greu acusació que, en cas de ser provada davant d'un tribunal, mereix la condemna d'entre sis mesos i sis anys de presó, tal com preveu l'article 301 del Codi penal. Reduir la imputació de Barberà a "només" els 1.000 euros, com si es parlés de no res, és simplificar tant la gravíssima acusació com que és mentir de forma descarada.

Tots iguals

És mentida igualment que el que se'n diu "linxament mediàtic" només afecti polítics de dreta com Barberà, tal com asseguren alguns dirigents del PP i els seus periodistes de cambra. De fet, Villalobos reconeixia que la suposada persecució mediàtica de l'ex-batllessa de València va ser igual "a la que ara pateix" –segons ella troba– Manuel Chaves, l'antic president de la Junta d'Andalusia i ex-secretari general del PSOE d'aquesta regió, a més de dirigent socialista federal i senador, i que talment els passa "a molts d'altres" polítics. Chaves, pensa Villalobos, "és un home honest i ara se l'ha d'apartar de la política [per les acusacions que l'han portat a ser pròximament jutjat], doncs jo no hi estic d'acord". La tesi de la diputada contravé la de molts dirigents del seu partit –"els demano perdó si els molesta el que dic", afegí– i dels periodistes més *ritafílics*, ja que deixa en evidència que no hi ha hagut un tractament mediàtic diferenciat amb Barberà. Curiosament, la premsa, ràdios i televisions de dreta no recolliren aquestes opinions de la diputada con-

La presidenta del Congrés, Ana Pastor (dreta), i Celia Villalobos a l'arribada al Tanatori Municipal de València per donar el condol a la família de l'ex-alcaldessa Rita Barberà.

EFE

servadora andalusa, es quedaren només amb el que deia de la senadora valenciana morta.

Tenen raó els del PP, no obstant, quan asseveren que La Sexta –que tant odien, tal com demostra que Esperanza Aguirre l'anomeni, s'ha de reconèixer que amb gràcia, *La Secta*– i d'altres mitjans "progres" –ho diuen com si fos un insult– escorxen tant com poden els dirigents conservadors més emblemàtics, tant si és a través de crítica seriosa com si, més habitualment en el cas de la televisió referida, els fan objecte de befa i escarni en clau d'humor. Sí, ha passat amb Barberà. Però també amb Aguirre, José María Aznar, Mariano Rajoy... És que per ventura no passa el mateix a les televisions privades de dretes amb relació a dirigents d'esquerra i nacionalistes com Pedro Sánchez, Carles Puigdemont, Gabriel Rufián, Pablo Iglesias, Artur Mas...? És que aquestes cadenes no s'han acarnissat durant setmanes –després que el grup Prisa, profundament anti-Podemos, fes saltar la història– amb Ramón Espinar, el senador del partit morat que va comprar i vendre un pis de protecció oficial, i que va guanyar trenta mil euros en l'operació, per la qual cosa l'han tractat com si fos un perillós corrupte a pesar que tot ho ha fet legalment? És que aquests mitjans, juntament amb *ABC*, *Okdiario*, *libertaddigital* i *El Mundo*, entre d'altres, no han excellit durant més de dos anys en la persecució de Jordi Pujol i la seva família pel suposat origen il·lícit dels diners que reconegué que havia tingut sense declarar-los? I, per cert, en cap moment Margallo ni ningú del PP ha dit mai que no "existia condemna" ni ha criticat l'escorxament mediàtic que s'ha fet amb l'ex-president de la Generalitat catalana...

Fer parts i quarts és habitual entre polítics. Ja se sap. En el cas del suposat "linxament mediàtic" de Barberà, el PP i els seus periodistes no fan altra cosa.

'Pena de telediari'

Diferent qüestió és el debat sobre si els detinguts per qualsevol motiu estan sotmesos a patir –si el seu cas té repercussió social– un tracte mediàtic tan injust que els converteix en culpables a ulls de molta gent a pesar que cap tribunal no els hagi condemnat. Es tracta d'allò que els polítics han batejat com la *pena de telediari*. L'expressió, la va usar ja el PP de Balears l'any 2007 per queixar-se del tracte policial al qual eren sotmesos els seus militants detinguts en el *cas Andratx*. La imatge de tots ells portats a declarar emmanillats va ocupar portades i obertures televisives. Des de llavors s'ha repetit sovint la queixa entre polítics, no només del PP.

L'article 520 de la Llei d'Enjudiciament Criminal insta l'autoritat judicial a protegir "la imatge, l'honor i la intimitat" dels detinguts. Però en la pràctica no s'aplica mai. La policia deixa fer i el resultat és que molts acusats que després no són penats queden estigmatitzats. Per comparar: a França tenen una norma legal *ad hoc* que prohibeix que els mitjans publiquin imatges dels detinguts. Així que per ventura tenen raó, els polítics. Ara bé, crida l'atenció que es queixin tant ara quan cap ni un ha dit mai ni una paraula contra la famosa *pena* quan l'han patida, i pateixen, la resta de ciutadans detinguts per qualsevol motiu. Curiós. •